

VADÁSZKUTYA VIZSGA ÉS VERSENY SZABÁLYZAT

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

kivonat

I. Érvényesség

1. A szabályzat az FCI besorolás szerint vadászkutya fajtacsoportokba (V/2 – VI – VII - VIII) tartozó fajtákra vonatkozó vizsgákra és a Magyarországon rendezett vadászkutya versenyekre tartalmaz kötelező előírásokat.
2. Vizsgát, versenyt csak a vonatkozó fajta tenyésztéséért felelős szervezet (fajtaklub, stb.) és a Vadászkutyás Teljesítménybírói Tanács (VTBT) egyetértésével és felügyeletével lehet szervezni.
3. A versenyre a bírókat – a rendező szervezet kérésének figyelembevételével – a Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács delegálja.

III. Nevezések

1. Vizsgára, versenyre csak az FCI által elismert származási lappal rendelkező, egészséges, veszettség ellen beoltott vadászkutyát lehet nevezni, illetve felvezetni.
2. A nevezést az erre a célra rendszeresített nevezési lapon kell benyújtani. A nevezési lapnak tartalmaznia kell a rendezvény nevét, jellegét, a kutya és vezetője nevét és a bírálati lap kitöltéséhez szükséges adatait, valamint hivatkozást a vonatkozó szabályzatra, amelyet a tulajdonos nevezésével elfogad. A kutyavezető a tulajdonos megbízásából, annak nevében jár el tevékenysége során, tehát a tulajdonos elfogadó nyilatkozata a vezetőre is vonatkozik.
3. Csak hibátlanul kitöltött lapot lehet elfogadni. A nevezési lappal együtt a nevezési határidő lejártáig fel kell adni a kutya származási lapjának másolatát. A nevezési díj befizetésének módjáról és határidejéről a rendező szervezet rendelkezik. A nevezéssel a kutyavezető kötelezettséget vállal a nevezési díj befizetésére. Ha a rendezvényen nem jelenik meg, a nevezési díj 50%-át akkor is köteles befizetni.
4. Tüzelő szuka a vizsga, verseny előtt – a bírói értekezletet megelőzően - a rendezőnek bejelentendő. Azokon a versenyeken, ahol a CACIT cím kiadása engedélyezve van, tüzelő szuka nem indulhat.

V. A vadászkutya-vezető feladata

1. A vizsga, verseny megkezdése előtt a vizsgáztatandó kutya törzskönyvi lapját és az érvényes veszettség elleni oltásról szóló hatósági állatorvos által aláírt oltási lapot a versenyirodán le kell adni.
2. Vizsgákon és versenyeken egy vezető kettőnél több vadászkutyát nem vezethet. Ez alól kivételt jelentenek a mezei versenyek.
3. A vadászkutyát a vezető akkor is vezetheti, ha az nem saját tulajdona. Külföldi vezető is vezethet magyar tulajdonban lévő vadászkutyát.
4. A vizsga és verseny helyszínén, a reggeli munkakezdéstől a délutáni befejezésig a kutyát pórázon kell tartani, ezt csak a bíró utasítására szabad leoldani.

5. A rendezvényeken az egyes feladatok végrehajtásakor csak a rendező által megbízott és a területgazda vadásztársaság által erre felhatalmazott vadász lehet; ez alól kivétel tehető a mezei versenyeken.

6. A vezető a rendezvény egész ideje alatt köteles a vezetőbíró által előre meghatározott sorrendben megjelenni az egyes helyszíneken és folyamatosan a bírók rendelkezésére állni. Az egyes részfeladatok elvégzése után késedelem nélkül köteles továbbhaladni a következő – vagy a vezetőbíró aktuális utasítása szerinti – feladat helyszínére és ott a bíróknál jelentkezni.

7. A napi munka végeztével köteles a bírálati lapot késedelem nélkül a versenyirodára leadni.

8. A rendezvény egész ideje alatt köteles sportszerűen viselkedni, öltözéke legyen az alkalomhoz illően vadászias.

9. A versenyző kutyák a verseny egész ideje alatt nem viselhetnek kényszerítő eszközt. A vezető nem használhat kényszerítő eszközt és ultrahang sípot.

10. **Sportszerűtlen vezetésnek** minősül, ha a vezető a futama alatt, vagy bármikor, bármilyen vadász-kutyás rendezvénnyel összefüggésben:

- – sértő vagy becsmérlő módon nyilatkozik vagy viselkedik bíróval, más hivatalos személlyel vagy bármely résztvevővel kapcsolatban vagy rá vonatkozathatóan.
- – Ha az általánosan elfogadott mértéken túlmenően megüti, megrúgja vagy bármely módon durván bántalmazza kutyáját. Ennek igazolásaként kell értelmezni, ha a kutya viselkedése egyértelműen mutatja, hogy fél vezetője mozdulataitól, parancsaitól.
- – Szándékosan, bármilyen módon vagy eszközzel zavarja versenytársa vagy annak kutyája munkáját.
- – A bírót befolyásolni próbálja az elvégzett munka értékelésében.
- – Ha szándékosan akadályozza a vizsga vagy verseny terv szerinti lebonyolítását, vagy indokolatlan késéssel jelenik meg a következő munkafázis helyszínén.
- – Viselkedése bármi módon megsérti az általánosan elfogadott, civilizált viselkedés normáit.

A rendezvényen résztvevő minden bíró kötelessége jelenteni a vezetőbíróknak, ha sportszerűtlen vezetést észlel. A vezetőbíró bírói értekezleten ismerteti a bejelentést, és a jelen lévő bírók döntenek arról, hogy a bejelentést a Bírói Tanács elé terjeszti-e, illetve, ha a cselekmény versenytársa munkájának vagy a rendezvény rendjének szándékos zavarására irányult, dönthet a vezető és kutyája eredményének törléséről.

A Bírói Tanács feladata annak eldöntése, hogy az ügyet az Országos Etikai Bizottság, vagy az Országos Fegyelmi Bizottság elé terjeszti-e.

VIII. Minősítések

1. Vizsgán és versenyen a feladat teljesítését 0 – 4 közötti osztályzattal minősítjük. Versenyeken feles osztályzat is adható. A díjbesorolás szempontjából a feles osztályzatot felfele kerekítve kell figyelembe venni.

2. Különösen kiemelkedő teljesítmény esetén 4! = kitűnő osztályzat is adható. Ezt azonban a bírálati lap feljegyzési oldalán külön meg kell indokolni. Indokolás nélkül a versenyiroda a felkiáltó jelet nem veszi figyelembe.

3. Ha valamelyik feladatból a kutya 0 osztályzatot kap és ezért nem minősíthető, a vizsgát, versenyt végigcsinálhatja. Kivétel, ha olyan hibát vét, amelyért kizárás jár. Azonban, ha összesen 2 db „0” osztályzatot kapott kutyája, a vezető köteles feladni a versenyt. A rendező szervezetnek lehetősége van ettől eltérően rendelkezni, de ezt a nevezési felhívásban közölni kell.

4. A vizsgából, versenyből kizárandó az a kutya, amelyik:

- - nem áll, ha legalább két lehetőséget kapott állaskészségének bemutatására (vizslafajtákra vonatkozóan)
- - a keresést megtagadja
- - a vadat kikezdi, elássa
- - amelyik beugrás után a vad üldözéséből 3 percen belül nem hívható vissza
- - ha vízre lövéskor elhagyja a vizet és parancsra sem megy vissza
- - olyan feladatoknál, ahol szintidő van, a szintidő kétszerese alatt nem tér vissza
- - amelyik lövésfélő
- - valamint a fajták szabályzataiban megállapított okok miatt.

A kizáró hibát elkövető kutya a hiba elkövetése után a versenyt abbahagyja, bírálati lapját az a bírócsoport vonja be, ahol a hibát elköveti. A lapot a bíró leadja a versenyirodán.

IX. Óvás

1. A vezetőnek jogában áll óvást emelni:

- - a vizsga vagy verseny szabálytalan levezetése esetén,
- - olyan észlelt hibás bírálat ellen, amely ellenkezik a szabályzatban előírtakkal,
- - a szabályzat helytelen alkalmazása miatt,
- - vagy ha a bírói csoport jelen szabályzat VIII/ 4. pontjában felsorolt kizáró hibákon kívül másért kizárja a további vizsgázásból, versenyzésből.

2. Az óvást a vizsga vagy verseny tartama alatt azonnal, de legkésőbb 15 perccel az eredmény közlése után be kell jelenteni a csoportvezető bírónál, aki az óvás tényét azonnal jelenti a vezető bírónak.

3. Az óvással együtt a nevezési díj kétszeresét kitevő óvási díjat kell fizetni a csoportvezető bírónál.

4. Az óvási bizottság tagjai: a vezető bíró és általa kijelölt két, nagy tapasztalattal rendelkező bíró. Nem lehet az óvási bizottság tagja az illetékes bírói kör bírója. - Az óvási bizottság a döntését szavazattöbbséggel hozza.

5. Amennyiben az óvást beadó fél az óvási bizottság határozatával nem ért egyet, a határozat ellen 15 napon belül a Vadászkutya Teljesítmény Bírói Tanácshoz fellebbezhet.

6. Amennyiben az óvási bizottság az óvásnak helyt ad, az óvási díjat vissza kell fizetni, ha az óvást elutasítja, a csoportvezető bíró a versenyirodán a díjat befizeti.

7. Az óvási bizottság az alábbi döntéseket hozhatja:

- a. elutasítja az óvást
- b. megismételtetheti a munkát. A munkára adott osztályzatot a munka megismétlése nélkül nem változtathatja meg.

8. Osztályzat ellen nincs az óvásra lehetőség.

9. Az Óvási Bizottság elnöke elkészíti a jegyzőkönyvet, amelynek egy példányát az óvó versenyző, 1 példányát a vezetőbíró, egy példányt a Teljesítménybírói Tanács kap és őriz meg.

X. Vizsgák:

A vizsgákon elsősorban a kutyák öröklött tulajdonságait kell elbírálni, amelyekből következtethetünk a szülők örökítő-képességére, illetve az egyed tenyésztékére.

Fajtánként meghatározott az a teljesítmény, ami a minősítés kiadásának alapfeltétele. Rangsorolás a vizsgákon nincs, címet kiadni nem lehet, a kutyákat csak díjba soroljuk. Az egyes feladatokat 0 – 4-ig osztályozzuk, feles osztályzat nem adható.

XI. Versenyek

1. A vadászkutyák munkájának összevetésére és a legkiválóbb egyedek kiválasztására versenyek rendezhetők.
2. A versenyeket a szabályzatban előírt követelmények szerint kell rendezni.
3. A szabályzattól eltérő, vagy részversenyeket csak előzetes kihirdetés alapján lehet rendezni, a kihirdetésben ismertetni kell a verseny követelményeit. Ezekben a versenyeken CACT vagy CACIT cím nem adható ki és az eredmények a kutya származási lapjára nem vezethetők fel.
4. A versenyek vagy nyíltak, amelyekre a kiírás szerint bárki nevezhet, vagy meghívásosak, amelyeken csak a nevezési felhívásban előre meghatározott feltételeknek megfelelő kutyák vehetnek részt. A versenykiírásban meg lehet határozni a maximális létszámot és a nevezhető fajtákat.
5. A versenyeken – a minősítésen túl – a teljesítmények alapján a résztvevő vadászkutyákat helyezési sorrend szerint is be kell sorolni. A nem minősíthető vadászkutyákat a minősítettek után az elért pontszámok szerint kell besorolni. Egyenlő pontszám esetén azt a kutyát, amelynek több 4! osztályzata van, illetve a fiatalabb, illetve a szuka kutyát kell előbbre sorolni.
6. A minősítés a szabályzat szerint történik.
7. Az országos verseny győztese CACT címet kap, az utána következő a „Res” CACT címet kapja. A nemzetközi verseny győztese „CACIT”, a második helyezett „Res” CACIT címet kap. Fenti címeket csak első díjas minősítést elért kutyának lehet kiadni. A címek nem adhatók ki akkor sem, ha a versenyen elindult kutyák létszáma kevesebb, mint 6.
8. Különdíjat bárki felajánlhat. Ha a felajánló meghatározott célra adja a tiszteletdíjat, akkor azt csak erre a célra lehet adni. A nem meghatározott céllal felajánlott tiszteletdíjakat, az első bírói értekezleten a verseny bírói kollégiuma a rendező szervvel együtt osztja el. A tiszteletdíjakat a verseny előtti napon kell a rendezőségnél leadni.

XII. Általános rendelkezések a feladatok előkészítéséhez és bírálatához

1. Az élő vad kezelésének szabályai

Az állatvédelmi törvény előírásainak megfelelően, kíméletesen kell bánni az élő vaddal, annak érdekében, hogy az ne sérüljön és egészségesen, épen kerüljön kihelyezésre. A madarakat előzetesen meg kell itatni és megfelelő szellős, árnyékos helyen, letakarva kell tárolni. Ügyelni kell, hogy a tartalék vadak úgy legyenek elhelyezve a területen, hogy a kutya munkáját ne zavarhassák.

2. Az élő vad kihelyezésének szabályai:

A. A. Mezei munkánál:

A vad kihelyezését sem a vezető, sem a kutya nem láthatja. A vadat úgy kell kihelyezni, hogy a lehető legkevesebb emberi nyom vezessen hozzá. Jó, ha ennek érdekében gépkocsi áll rendelkezésre és a madár röptetve lesz kieresztve a területre. A munka kezdetekor a kutya és a vad közötti távolság legkevesebb 150 méter legyen.

B. Vízi munkánál:

A röpképtelen kacsát kihelyezhetjük úgy, hogy a partról indítjuk, vagy a parttól 6-10 méterre bedobjuk, de minden kutyának azonos módon kell a vadat kihelyezni, amit a kutya nem láthat. Törekedni kell arra, hogy a kacska mielőbb fedett területre ússzon, hogy a vízen hagyott nyomot a kutya értékelhetően kövesse. Amint feltételezhető, hogy a kutya már nem láthatja meg a kacsát, a bírók azonnal adjanak engedélyt a kutya indítására.

Amennyiben nincs lehetőség az élő kacska utáni munkára (állatvédelmi törvény rendelkezései alapján), a feladat megoldható a következőképpen:

Egy frissen lőtt kacsát hosszú zsinóron (5-7 méter), csónak segítségével, hátszéllel elhúzzunk kb. 50-60 méterre oly módon, hogy a csónak mozgása ne verje szét a szagot. A munka megkezdése előtt a bírók ne csak a szelet, hanem a víz mozgásának irányát is ellenőrizzék. A nyom végénél a segéd leoldja a kacsát a zsinórról és óvatosan elevez kb. 30 méterre olyan helyre, ahol nem zavarja a dolgozó kutyát és iránymutatásul se szolgál neki. Ebben az esetben a mélyvízi elhozást lövéssel külön feladatként kell végrehajtani. A vízivad elhozása, átadása mindkét feladatnál értékelendő, és a két teljesítés átlaga adja a végső osztályzatot.

3. Lőtt vad kihelyezése légszimatos kereséshez:

Fontos, hogy már kihűlt, megdermedt vadat használjunk ennél a feladatnál. A kutyát széllel szemben kell keresésre küldeni, a kihelyezést nem láthatja.

A területen a növényzet adjon olyan takarást, hogy a kutya ne láthassa meg a vadat, és faszor vagy töltés, stb. ne befolyásolhassa a szél irányát. A bíró a szélirányt figyelembe véve, a kutya indítási helyével ellenkező oldalról, a vadat visszafelé (az indítási hely felé) dobva helyezi ki, hogy emberi nyom ne vezessen a közelébe, majd saját nyomán megy vissza az indulási helyre. Két vad kihelyezése esetén azok egymástól való távolsága kb. 20-30 méter legyen. Minden kutyának új területet kell biztosítani úgy, hogy az előző vadhelyektől legalább 60-70 lépésre legyen.

4. Mezei vonszalék készítésének és bírálatának szabályai:

A vonszalékot hátszéllel, a versenyre vagy vizsgára vonatkozó szabályzat szerinti távolságra kell meghúzni. Az indulás helyét meg kell jelölni és kitépott tollat vagy szórt kell otthagyni, A vonszalékot húzó bíró a megfelelő módon (törésekkel) és távolságban a vadat kihelyezi és kb. 50 lépést tovább haladva lehetőleg fedett helyen elbújik úgy, hogy a vadat lássa és a kutya viselkedését el tudja bírálni. A vonszalék végén a húzott vadat kell otthagyni. A vadat eldugni (pl. gödörbe, árokba tenni) nem lehet.

A törések tompa szögűek legyenek (kb. 120-130 fok). A csapák egymástól való távolsága 80-90 lépés legyen. Az egymást követő vonszalékoknál a törések azonos távolságban és irányban legyenek. A bíró jelezze bírótársának, amikor kész a csapafektetéssel.

A vezető a csapa indulási helyéről legfeljebb 10 métert megvezetve indítja kutyáját, onnan a kutya önállóan dolgozik, a csapa kidolgozása után a vadat vezetőjéhez kell vinni, és korrekten átadni.

Amennyiben a kutya nem találja meg a vadat, még kétszer indíthatja a vezetője. Minden egyes újraindítás eggyel csökkenti az osztályzatot. Ha megtalálta a vadat és nem hozza, 0 osztályzatot kap a vonszalék kidolgozásra és az elhozásra is. Azok a kutyák, amelyek a vadat nem csapán, hanem szabadon (légszimattal) keresik meg és hozzák, csak 1-es osztályzatot kaphatnak.

Ha a kutya röviden letér a csapáról, de önmagát korigálja, az nem hiba. Újraindításnak az számít, ha a vezető lábtól indítja újra kutyáját.

Ha a kutya kicsit túlszalad a kihelyezett vadon és szembeszéllel keresi azt meg, vagy szél alatt a csapa mellett dolgozza ki a csapát, nem számít hibának.

5. Erdei vonszalék:

Ha a területi adottságok szükségessé teszik, az erdei vonszalék kb. egyharmada húzható mezőben. A vonszalék fektetése a mezei vonszaléknál leírtak szerint történjen. A két bíró megfelelő kapcsolatban legyen egymással. Amikor a csapahúzó a húzást befejezte, azt jelezze társának. A csapa elején lévő bíró pedig akkor jelezzen a végbírónak, amikor a kutya befejezte a munkát, mert csak akkor jöhet el a helyéről. Ha a kutya az első megtaláláskor nem veszi fel vadat és eltávozik, a végbíró jelezzen bírótársának, vegye fel a vadat és menjen vissza a csapa elejére. Ebben az esetben a visszatérő kutyát újra indítani nem lehet. A feladat 0-val értékelendő. A munka bírálata megegyezik a mezei vonszaléknál leírtakkal.

6. Vércsapa fektetésének szabályai

A vércsapákat az elején és a végén meg kell számozni. Az elején (rálövés helyén) a napot, órát fel kell tüntetni. A rálövés helyét, és a csapa irányát is meg kell jelölni. A csapa irányát törettel jelöljük.

A csapát két tompa töréssel (a szög nem lehet 135 fok alatt) kell fektetni. Az első 200 lépést lehet az erdő előtt (nem szántáson) fektetni, a többi feltétlenül erdőben legyen. A vércsapa hosszán belül két sebágyat kell készíteni.

Az egyes vércsapák közötti távolság legalább 80 - 100 lépés legyen. A csapák azonos nehézségűek legyenek. A csapákat úgy kell kijelölni, hogy a kutyavezető ne láthassa a jeleket, a bírók azonban könnyen ellenőrizhessék a csapa irányát. Vad, marha vagy birkavér használható fel, *sertésvér (akár házi akár vad) használata tilos!* Lehetőleg heparinnal kell tartósítani; nem lehet tőle idegen szagú.

A vért egységesen minden csapánál:

- a. csöpögtetni
- b. spriccelni
- c. tufolni lehet

A csapa kijelölését a verseny előtti napon kell egy bíró jelenlétében elvégezni, mégpedig úgy, hogy az irányjelző cédulák az indulás helye felé nézzenek, hogy a csapafektetők könnyen követhessék az irányt.

A csapafektetők fektetik a csapákat, olyan időben, hogy a munkák megkezdéséig a szabályzat szerint szükséges idő elteljen. A csapafektetést csak a csapa irányába szabad elvégezni. A fektetéskor a csapák irányát mutató cédulákat az ellenkező irányba kell fordítani.

A rálövés helyét és a sebágyakat több vérral kell jelölni.

A vércsapa végére egy frissen lőtt vadat kell elhelyezni. Arra ügyelni kell, hogy a vad a golyó be- és kimeneteli helyét kivéve jól be legyen varrva. A vadszállítók ügyeljenek, hogy a vad átszállításnál az egyik csapavégtől a másikig ne a földön húzzák a vadat, és ne fák, bokrok mögé vagy mélyedésekbe helyezték el. Ennek korrekt végrehajtásáért a bíró felelős.

A végbírónak és a vadhordozóknak a vadtól annyira kell eltávolodniuk és fedezékbe menni, hogy a kutya őket ne vehesse észre és tőlük szelet ne kapjon. A fedezéket csak a kutyavezetővel érkező bíró kürtjelére hagyhatják el.

A vércsapa bírónál legalább 2 jelzőkürt legyen. Egyik a csapa elején, másik a végbírónál. A kíséző bírók akkor engedélyezhetik, hogy induljon a kutya, ha a végbírótól a vad elhelyezése után jelzést kaptak

A verseny minden napjára egy tartalék csapát is le kell fektetni. Minden kutya számára külön vércsapát kell biztosítani. Olyan vércsapát más kutyának adni nem szabad, melyet már egy másik kutya megkezdett, de nem fejezett be.

7. Korrekt elhozás:

A megtalált vadat a kutyának fel kell vennie és közvetlenül vezetőjéhez vinnie, ülve a vadat a szájában tartani, amíg vezetője el nem veszi. Retrievereknél a korrekt átadás akár ülve, akár állva teljesíthető.

Értékelendő: a vad felvevése, a fogás, a hozás és a tartás. Ha fogásigazítás céljából leteszi, de fejét fel sem emelve parancs nélkül folytatja a munkát, nem hiba. Bármilyen parancs féllal csökkenti az osztályzatot.

Ha a kutya leteszi a vadat és parancsra sem folytatja az elhozást, 0-val értékelendő, mert a vad nem került kézhez.

Hibák: a kemény fogás, amikor a vad sérül, a vad többszöri letétele, gyömöszölése, bizonytalan fogás, vagy ha a kutya indokolatlanul sokat időzik a vad felvételekor.

XIII. A szabályzat érvényessége:

Jelen szabályzatot a fajtaszervezetek ajánlása alapján a Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács határozta meg és az Országos Elnökség engedélyezte 2004. március 10-i ülésén.

Hatályos 2004. március 10.-től.